

Versleping van rodenticiden en lokdooskeuze

Versleping: Het naar buiten de lokdoos transporteren en/of verspreiden van vergiftigd lokaas en/of het verder verspreiden van het vergiftigd lokaas buiten de lokdoos. Dit is een bekende term in de plaagdierbeheersbranche. Maar hoe vaak versleping optreedt en op welke manier plaagdierbeheersers dit kunnen voorkomen, is volgens het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat onvoldoende bekend.

Tekst: Aron Kuiper, KAD

Enquête

Daarom heeft het ministerie een rapport laten opstellen door het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen (KAD), CLM Onderzoek en Advies en Bureau Waardenburg (BuWa). Door middel van onder andere een enquête en een veldproef is er kennis verzameld om het ministerie te kunnen informeren over versleping van rodenticiden. 25% van de ondervraagde plaagdierbeheersers geeft aan geen rodenticiden te gebruiken. Meer dan de helft van de gebruikers van rodenticiden heeft ervaring met versleping, met alle risico's tot doorvergiftiging van dien. Versleping lijkt dus een algemeen voorkomend probleem te zijn.

Veldproef

Tijdens de veldproef is er met cameravalen gekeken naar de activiteit van dieren rond verschillende typen lokdozen. De geteste lokdozen zijn gekozen om hun verschil in vorm om eventuele effecten hierdoor op betreding door doelsoorten en niet-doelsoorten vast te leggen. In de test zijn een veelgebruikt model lokdoos, een meer natuurlijk uitziend model met een ingang aan de onderzijde en een hoog model lokdoos getest, met hierin zakjes met niet-giftig lokaas. Door steeds drie lokdozen naast elkaar te plaatsen konden dieren een keuze maken voor de meest aantrekkelijke lokdoos. De proef is uitgevoerd op drie veehouderijbedrijven waarvan bekend was dat hier bruine ratten en mogelijk ook muizen aanwezig zijn (of waren).

Camerabeelden

De geanalyseerde camerabeelden tonen het gedrag van dieren rond de lokdozen. Op de beelden zijn achttien verschillende niet-doelsoorten waargenomen, maar alleen van bruine ratten en huismuizen is op camerabeelden te zien dat ze lokdozen zijn ingegaan. Wel tonen diersoorten als egel, steenmarter, vos, hond en huiskat interesse in de lokdozen, bijvoorbeeld door ze actief te besnuffelen, een poot erop te leggen of eroverheen te lopen. Daarnaast is te zien dat vogels als roodborst, merel en grote gele kwikstaart rond de lokdozen op zoek zijn naar voedsel. Dit betekent dat al deze dieren potentiële risico's op vergiftiging lopen wanneer giftig lokaas uit de lokdoos wordt versleept.

Versleping lokaas

Tijdens deze veldproef is er in ruim 10% van de gevallen versleping opgetreden en op basis van de camerabeelden konden bruine ratten in ieder geval als daders worden aangewezen. Wanneer ratten lokaas meenamen versleepten ze dit buiten het beeld van de camera. Versleping van lokaas tot in het rattenhol verkleint de kans dat niet-doelsoorten dit lokaas binnenkrijgen, maar of dit is gedaan kan aan de hand van de beelden niet worden gezegd. Wel zagen we dat een kat een zakje lokaas uit de lokdoos weet te krijgen, iets dat wel degelijk risico's voor niet-doelsoorten oplevert. Als lokaas wordt vastgemaakt in de lokdoos zal de kans hierop verkleinen, net als de kans dat ratten een zakje meenemen. Het merendeel van de ondervraagde

plaagdierbeheersers geeft aan lokaas al vast te zetten in lokdozen en veel van hen houden met het plaatsen van lokdozen rekening met het gedrag van doelsoorten en niet-doelsoorten.

Modellen lokdozen

De resultaten laten zien dat het natuurlijk uitziende model in deze veldproef beïnvloedend minder is betreden dan de twee andere modellen. Bruine ratten hebben in onze proef geen voorkeur voor het veelgebruikte of het hoge model, terwijl huismuizen een voorkeur lijken te hebben voor het hoge model. We hebben geen verschil gevonden in mate van versleping tussen de verschillende lokdozen. Er zijn veel modellen lokdozen te koop en aantrekkelijkheid zal per model en per diersoort verschillen. Dit resultaat pleit ervoor dat producenten de aantrekkelijkheid van hun lokdozen testen, zowel voor doelsoorten als voor niet-doelsoorten. Daarnaast doen plaagdierbeheersers er goed aan om kritisch te zijn tijdens het kiezen van de te gebruiken lokdoos, aangezien de aantrekking van verschillende diersoorten daadwerkelijk verschilt tussen modellen. ●

Op de website van het KAD is het volledige rapport van dit onderzoek te downloaden.